

Oude huizen in de Rhenense binnenstad en hun bewoners

Het huis 'De Pauw' en de slagersfamilie Meijer

Henk P. Deys, Ad J. de Jong en Ben W. van Laar

Bij de stadswording van Rhenen in de 13e eeuw werden door de toenmalige leenheren percelen grond vrijgegeven voor bebouwing met huizen. Deze percelen hadden veelal toebehoord aan de abdij van Deutz en kwamen deels in handen van de heren van Abcoude. Toen later deze huizen vrije allodiale (zonder leenverplichting) goederen werden, behielden de oorspronkelijke grondeigenaren het recht een jaarlijkse tijs (een soort grondrente) te innen. De tijsrechten van de heren van Abcoude vervielen in 1469, na het overlijden van Jacob van Gaasbeek (Abcoude), aan de bisschop van Utrecht. Toen deze huizen later Domeingoeederen werden moest de jaarlijks verschuldigde tijs afgedragen worden aan de Domeinen. Een voorbeeld hiervan was het huis Poelenstein in de buurt van de Bergpoort. Hierover publiceerden wij in het septembernummer van Oud Rhenen in 2014. Van Iterson veronderstelt dat de stad Rhenen zou zijn ontstaan in de buurt van de Bergpoort. In dit gebied heeft een aantal huizen gestaan met 'stein' in de naam, zoals Poelenstein, Hagestein en Plumestein. Dit zou erop kunnen duiden dat we hier met 'stenen huizen of kamers' te maken hebben. Inmiddels is de geschiedenis van de bebouwing in de buurt van de Bergpoort grotendeels behandeld in artikelen verschenen in Oud Rhenen. Dit keer willen we de geschiedenis van het huis De Pauw nader voor het voetlicht brengen.

INLEIDING

Aan de noordkant van de Heerenstraat vlakbij de Bergpoort stonden drie huizen naast elkaar, waaronder het huis De Pauw, die in een speciale relatie stonden met het Gasthuis en in het bijzonder het Vrouwengasthuis. Hieraan moest jaarlijks een huisrente worden betaald, die tot in de moderne tijd bleef bestaan. In de archieven is sprake van een 'oud' vrouwengasthuis dat werd opgeheven en overging in een 'nieuw' vrouwengasthuis bij het kerkhof. Waar deze precies hebben gestaan wordt nog nader onderzocht.

Van de drie huizen behandelden we reeds in het januari-nummer van Oud Rhenen in 2015 het huis waar later de smederij van Bovenschen zou komen. In de 17e eeuw heette dit huis ook wel het huis 'waer het witte cruys uithangt'. We hebben nog niet kunnen achterhalen waar dit op slaat. Wel weten we dat er in die tijd kleine kamertjes tegenaan gebouwd waren, die vermoedelijk door de toenmalige eigenaar Meijnske Dircx van Wijnterswijck werden verhuurd of deels verkocht. In de periode 1659-1661 verkopen Meijnske Dircx van Wijnterswijck en haar erfgenamen aan Gijsbert Franssen en Hillickjen Stevens gedeelten van 'seeckere huijsinge aen de Bergpoort daer

tegenwoordich uijthangt het witte cruys mit kamer-tgens daeraen gemackt'. Voor dit huis met annexis moest jaarlijks een 'uijtgang' van 12 stuivers aan het Gasthuis betaald worden. Voor de andere huizen, de Pauw en het oostelijk daarnaast gelegen huis, moest na 1642 een jaarlijkse rente worden afgedragen aan specifiek het Vrouwengasthuis.

Rondom de drie huizen liep een steeg, later het Mensostraatje geheten, dat begon aan de Heerenstraat tussen de huizen Poelenstein, ten westen, en De Pauw ten oosten, en aan de noordkant achterlangs de drie huizen. De huizen op rij lijken daarmee een soort complex te vormen, dat mogelijk reeds in de Middeleeuwen heeft bestaan. Op een plattegrond van de stad Rhenen van circa 1600, die zich in de collectie Bodel Nijenhuis van de universiteitsbibliotheek van Leiden bevindt, zien we ter plaatse een torentje met een kruis erop afgebeeld. Dit zou erop kunnen duiden dat er een gasthuis of lazaret (ziekenhuisje voor besmettelijke zieken) heeft gestaan, hetgeen misschien tevens de relatie met het Gasthuis verklaart.

Vervolgen we met de bewoningsgeschiedenis van het huis De Pauw en het huis er ten oosten naast gelegen.

Altaarstuk dat zich volgens Arnout van Buchel in de Cunerakerk zou hebben bevonden; hierop geknield Beernt Freyse van Dolre en zijn echtgenote Margriet Martijns met hun wapenkwartieren; rechts de bijbehorende grafzerk die zich nog in de Cunerakerk bevindt

16E EN 17E EEUW

Johan Valckenaer, overleden vóór 1494, behoorde tot een aanzienlijk geslacht dat ook te Rhenen voorkwam. Hij werd onder andere op 8 februari 1472 beleend met Snoygrevenweert (later De Blauwe Kamer) en droeg dit op dezelfde dag over aan zijn broer Hendrick; hij trouwde Margriet Martijns, weduwe van Beernt Freyse van Dolre. Er bevindt zich in de Cunerakerk een grafsteen van laatstgenoemd echtpaar met daarop hun familiewapens. Volgens de bekende Aernout van Buchel, die na 1639 de Cunerakerk bezocht, zou er zich in de Cunerakerk een altaarstuk hebben bevonden met daarop geknield afgebeeld Beernt Freyse van Dolre en zijn echtgenote Margriet Martijns (zie boven)

Ene Joncfrou Johanna (Janna) Valckenair (Velkener), enige dochter van Johan Valckenaer, was reeds in 1494 non in het Agnietenconvent te Rhenen en schonk ondermeer haar bezittingen, waaronder de goederen te Achterberg, Stuivenes in Velderbroek en Dolre, aan het Agnietenconvent, zoals blijkt uit aktes anno 1530/1531, waarin melding wordt gemaakt van de nalatenschap van Janna, die toen aan het Agnietenconvent te Rhenen toebehoorde.

In de charterverzameling van het stadsarchief van Rhenen

bevindt zich een charter d.d. 1 juli 1515 waarin staat dat Janna Welkeners (lees Velkeners) een huis en hofstede overdraagt aan Jorden Jansz en zijn vrouw Elysabeth. Dit huis is gelegen in de buurt van de Berchpoort, met oostwaarts Henrick Reyersz, westwaarts en noordwaarts 2 stegen en zuidwaarts de gemenen stract (Herenstraat). Er staat tevens in vermeld dat het (vrouwen-) gasthuis daar jaarlijks 2 Rijnsche guldens rente uit ontvangt. Dit huis staat op de plaats waar later het huis De Pauw stond. De Pauw was toen dus groter; later is het huis kennelijk opgesplitst en moest voor twee huizen een jaarlijkse rente van ruim 1 gulden elk betaald worden.

In een akte van 25 augustus 1550 vinden we vermeld dat Hubert Speyer bekend dat Sander Jansz hem betaald heeft voor een gecoft huijs staende aen de Berchpoort. Uit latere aktes blijkt dat dit het huis met de naam De Pauw is.

Sander Jansz (vermoedelijk Van Gendt) was een bierbrouwer en een belangrijk man in Rhenen; zo was hij schepen in 1571, gasthuismeester in 1576 en tijnsmeester in 1584. In 1589 is er sprake van de erfgenamen van schepen Sander Jansz. Op 16 maart 1596 loopt er een proces voor het Rhenense gerecht

tegen twee vrouwen die verdacht worden van hekserij. Van de eerste verdachte, Alertgen Borren, wordt gezegd dat zij verscheide reizen mette bosen vyant vleijselijker weijse geconverseert heeft. Van de andere vrouw, Cornelia Aelbertsdr, Willem Loeffsz weduwe, wordt gezegd dat zij de boze vijand, genaamd Bonefas, aanhangt en haar toverij verricht heeft aan Aert Jorisz, wonende Achterberg, Thonis Willems Moll, Sander Jansz, brouwer, de zoon van Arien Jeriphaesz, Peter Ewit aan de Kruisstraat, een kind van Jan Aertsz, wever, een zoon van Arien Jeriphaesz, een kind van Michiel de Vlasman en Neeltgen Arien Thonisz huisvrouw. Ook deze heeft met de duivel 'vleselijk geconverseerd' en gedanst. Beide vrouwen worden veroordeeld en gewurgd.

Vanaf circa 1645 vinden we de jaarlijkse betalingen voor het huis De Pauw en het huis ernaast onder de rubriek 'extra ordinarius rekeningen van het Vrouwengasthuis'; voor De Pauw moeten jaarlijks 1 gulden en 4 stuivers betaald worden en voor het huis ernaast, eigendom van ene Jan Jordens, 1 gulden en 2 stuivers. Dit huis gaat in 1652 over op schepen/camelaer Anthonis Cornelisz Taets. In de rekeningen staat niet vermeld wie de betalingen deden voor het huis De Pauw. Volgens een transportakte d.d. 5 februari 1662 verkoopt Krijtge van Setten, weduwe van Dirck Hendricksz van Setten het huis genaamd De Pauw aan Gerrit Cornelisz van Setten, en Elske Huysman. Als bureu worden genoemd de

Dansende heksen en foltering van een van 'hekserij' betichte vrouw

kinderen van zaliger burgemeester van Stoutenburgh, aan de andere kant van de steeg met het huis Poelenstein, en aan de oostzijde schepen Anthonis Cornelisz Taets. Deze, overleden circa 1671/2, was raad, schepen en cameraar van de stad Rhenen in de periode 1650-1653; voorts was hij gildemeester van het St. Nicolaas- of Kramersgilde in 1656. In 1671 wordt hij nog genoemd als lid van dit gilde. Hij o.tr. te Rhenen op 10 juni 1643 met Weijmken Jansdr., weduwe van Koenraet Beeck. Gerrit Cornelisz van Setten, j.m. en wonende te Rhenen was op 30 maart 1656 te Rhenen in ondertrouw gegaan met Elsken Huijsmans, j.d. van Sellem en

wonende te Rhenen.

Op 28 maart 1671 verkopen Gerrit Cornelisz van Setten en Wijnzeltje (Wendeltje) Gerrits het huis vanouds De Pouw aan Hillebrant Vonck van Lienden en Geertje Bosch. Hillebrant Vonck van Lienden was eerder in 1662 gehuwd met Geertje Teeuws uit Achterberg. Hij was schipper; zo voer hij met tabak op Antwerpen en kreeg in 1669 een verklaring mee dat hij niet uit een gebied kwam waar de pest heerste omdat te Antwerpen deze ziekte sinds 1657 niet meer voorkwam en dat wilde men vooral zo houden. Antwerpen had namelijk veel onder de pest te lijden gehad. Geertje Bosch, wonende te Rhenen, trouwde op 2 augustus 1693 als weduwe van Hillebrand Vonck van Lienden, met Reijer van Manen uit Geldermalsen, weduwnaar van Neeltje Teunis. Reijer Ewen van Manen doet na 1672 de jaarlijkse betalingen aan het Vrouwengasthuis voor het huis naast De Pauw. De betalingen voor De Pauw worden gedaan door Hillebrant Vonck van Lienden. Na het huwelijk van Geertje Bosch met Reijer Ewen van Manen, doet laatstgenoemde de betalingen namens het huis De Pauw. In 1721 wordt Geertje Bosch, laatst weduwe van Reijer van Manen, tevoren Hillebrant Vonck van Lienden, genoemd als zij haar testament annuleert. Zij blijkt de nodige landerijen te bezitten en zij legateert de helft van haar bezit op de kinderen van haar zoon Gijsbert Vonck van Lienden en de andere helft in gedeelten aan Hillebrand Cornelisz, zoon van haar overleden dochter

Merrigje Vonck van Lienden en Cornelis Brandsen en haar dochter Geertruijd Cornelis. Gijsbert Vonck van Lienden was eveneens schipper. In 1685 is er een geschil tussen Reijer van Manen en de joodse tafelhoeder Abraham Izacqsz over de ligging van een mestvaalt in de steeg naast het huis. Deze was toen eigenaar van het huis Poelenstein aan de andere kant van de steeg op de westhoek van de steeg en de Herenstraat.

Inmiddels hadden bovengenoemde buren, schepen Anthonis Taets en Weijmptie Jans hun huis op 24 september 1663 verkocht aan rademaker Reijer Ewen (van Manen) gehuwd met Grietje Jacobs. Reijer Ewen van Manen trouwde als weduwnaar van Grietje Jacobs van Roekel op 31 januari 1675 met Neeltje (Teunisse) van of uit Geldermalsen. Zoals hierboven aangegeven trouwde hij later met Geertje Bosch, de weduwe van Hillebrant Vonck van Lienden. Dit huis komt uiteindelijk bij Gijsbert Vonck van Lienden en zijn erven terecht. Deze was op 24 januari 1799 te Rhenen gehuwd met Grietje van Manen, j.d. van Rhenen.

18E EEUW

In de periode 1699-1749 wordt de jaarlijkse huisrente van 1 gulden en 4 stuivers die voor De Pauw aan het Vrouwengasthuis afgedragen moest worden betaald door bovengenoemde Cornelis Brantsz en later diens kinderen, die ook in het huis woonden. Deze verplichting gaat in het rekeningjaar 1749/50 over op Steven Croes en daarna op Hendrik van Grootvelt.

Cornelis Brantsz (Brandsen, Brantsen) trouwde op 24 februari 1686 als j.m. wonende te Remmerden met Maria Vonck van Lienden, j.d. wonende te Rhenen. Cornelis Brandsen trouwde op 31 juli 1701 te Rhenen als weduwnaar van Marretje Vonck van Lienden met Lijsbeth Jans, j.d. van Achterberg. Steven Croes (Kroes), wonende te Rhenen, was als weduwnaar van Rhijntje Sijmons op 27 april 1738 getrouwd met Johanna van Baalen, j.d. geboren te Wageningen en wonende te Rhenen. Zij hadden het huis De Pauw maar kort in hun bezit. In de periode 1753-1774 ging het huis over op Hendrik van Grootveld (Grootvelt). Deze Hendrik Jansen van Grootvelt trouwde op 10 november 1743 te Rhenen als weduwnaar van Johanna van Klinckenbergh met Gijsbertje Jans van Appeldoorn, j.d. wonende te Achterberg en voorheen te Woudenberg.

Na 1774 kwam De Pauw in bezit van het Vrouwengasthuis en werd geen jaarlijkse huisrente meer betaald door hem en ging hij het huis of een gedeelte daarvan huren. Het huis werd einde 18e eeuw in delen verhuurd, bijvoorbeeld de twee vertrekken aan Willem van Daalen, broodbakker en het achterste gedeelte aan Everd (Evert) Heetveld (Heetvelt), gehuwd met Evertje van Vulpen.

Het huis van de buren, aan de oostkant tussen De Pauw en de latere smederij van Bovenschen gelegen, kreeg als eigenaren volgens de kohieren van de inning van de huisrentes van het Gasthuis na Gijsbert Vonck van Lienden en zijn erven in de 18e eeuw de volgende eigenaren:

Hillebrant Cornelissen (1735-1743), Johannes van den Bergh (1745-1777), Peter Wijnen (1777-1788), de weduwe van Peter Wijnen (1788-1798) en Barent van

Clarenbosch (1798-1841).

In de kohiers van het haardstedegeld van 1779 treffen wij 'het huis omtrent de Bergpoort' aan, dat in het bezit is van het Gast- en Weeshuis en dat bewoond wordt door Willem van Da(a)len. Veertien jaar later, in 1793, is de situatie ongewijzigd. Op 26-01-1776 geeft de gasthuismeester Jacobus Sandbrink aan 'dat Willem van Daalen wel genegen zou zijn om het gasthuis aan de Bergpoort, thans door de vroedvrouw bewoond wordende, tegen 1 Majj aanstaande te kunnen huren, ten einde aldaar de 'bakkers neringe te excerceren'. Dit wordt aangenomen, maar de vroedvrouw moet naar een andere woning. Dit was Bertina Schraaneveld, echtgenote van Jacobus Pluijart, die kort tevoren de (gasthuis)woning van de ontslagen vroedvrouw Johanna Koning, echtgenote van Dirk Banheijninge, betrokken had met haar man.

19E EN 20E EEUW

Willem van Daalen, ged. Rhenen 28 juni 1749, overleden Rhenen 8 oktober 1801, was een zoon van Johannes van Daalen (1716-1780) en Geertruyt van Breght (1713-1776). Hij was onder andere organist in de Cunerakerk en trouwde driemaal. Op 6 mei 1776 trouwde hij te Rhenen met Feytje Cornelissen, tr.(2) Rhenen 5 november 1786 met Hadewich Maria van Oyen, geboren te Maurik, en tr.(3) Rhenen 1 mei 1799 met Alida Vermeer, j.d. geboren te Doorn.

In 1801 vinden wij dat bovengenoemde Willem van Da(a)len is overleden, zijn weduwe hier nog is blijven wonen, maar dat inmiddels Willem Arnoldus van Noort hier zijn intree heeft genomen; deze was op 13 oktober 1776 te Rhenen gedoopt als zoon van Hendrik van Noort en Christina (Christijntje) Puijk; hij overlijdt te Rhenen op 31 augustus 1813, als gehuwd geweest zijnde met Christina Maria Jorisse. Zij waren op 28 mei 1775 getrouwd; zij was een dochter van Roelof Jorissen en Aalbertje van der Weert.

Dan blijkt hier in 1809 intussen een bakkerij te zijn gekomen, want het beroep van Willem is (rogge)broodbakker. We zien hem ook genoemd als diaken en tabaksplanter. In 1812 vinden wij hem alleen als bewoner van No. 84. In 1813 is Willem Arnoldus van Noort roggebroodbakker met een 'gering debiet'; daar viel dus fiscaal weinig te halen! Christine Maria Jorisse overlijdt op No. 84 op 23 juli 1829 als zijnde gehuwd geweest met Maarten Heetveld. Deze werd na 1815 genoemd als bewoner; hij was diaken en tabaksplanter en een zoon van Evert Heetveld en Teuntje van Vulpen. In 1830 geeft de Volkstelling ons wat meer informatie. Hier wonen dan op Heerenstraat No. 84 Aalbert van Noort, een 25-jarige ongehuwde tabaksplanter, de 80-jarige weduwnaar Dirk Heetveld en twee jongemannen en een jongedame Heetveld. Daarna volgt tot zijn overlijden op 15 april 1839 Reier Cornelis Bandt,

geregtsdienaar, in leven gehuwd met Jannetje Holts, geboren te Purmerend; hij was een zoon van Cornelis Bandt, overleden in Weijde Wormer, en Grietje Kok.

In de periode 1831-1850 wordt de keuken van De Pauw door het gasthuis apart verhuurd aan Hendrik Menso, de buurman aan de andere kant van de steeg. Dat kan ermee te maken hebben dat er in die periode gerechtsdienaren woonden.

Dan komt er op No. 84 volgens de volkstelling 1840 het echtpaar Nicolaas Zevenboom/Elizabeth Westhoven. Hij is ook 'geregtsdienaar'. Agent van politie. Naast de ongehuwde Wilhelmina Zevenboom, een dochter (?) geboren in Renswoude zijn er nog twee andere bewoners. In 1850, het huisnummer is dan vernummerd van 84 naar 95, woont hier de tabakker Berend van Maanen met echtgenote Martje Buijs.

Het huisnummer blijft hetzelfde in 1862, maar de bewoners zijn nu Louwerens Jochems v.d. Berg en Marretje van Waveren. Zijn beroep is koetsier. In 1890 is hij met pensioen en woont het ouderlijk paar hier met 4 zonen, waaronder een stoker en een huisschilder. De echtelieden zijn overleden in 1896 en 1898.

Rond 1894 komt Gijsbert Antonie Meijer in beeld. Hij is varkensslager, geboren 1872 in Rhenen en in 1895 gehuwd met Aartje van Dolderen. Gijsbert was het middelste van 3 kinderen van Wilhelmus Hermanus Meijer (1836-1890) en Christina Geertruida van Noort (1844-1892). Wilhelmus, die op No. A84 woonde, was van beroep 'gemeente opzichter', maar tevens een soort van gemeente-architect, zoals dat vroeger vaker voorkwam. Dit was eveneens het geval met zijn opvolger, Derk Hoiting, die als een zzp-er heel wat fraaie huizen in Rhenen heeft

ontworpen
Gijsbert en Antje zouden 8 kinderen krijgen waarvan er één na ruim een jaar overleed. Gijsbert had in april 1894 een vergunning gekregen voor een slachterij in de Heerenstraat A50, kad. F381. Een voorwaarde

Wilhelmus Hermanus Meijer (1836-1890), geschilderd portret in bezit van de familie Klaassen

voor de verlening van de vergunning was dat de varkens eerst met een slag op de kop bewusteloos waren gemaakt, het zogenaamde 'kollen'. Het perceel F381 was aanvankelijk eigendom van een Rhenense notabele: Everardus van Doesburg, die het in 1906 verkocht aan Hendrik de Leeuw, metselaar, die er met zijn vrouw (modiste), een hoedjeszaak vestigde. Meijer moest toen kennelijk verhuizen, want hij kreeg als varkensslager op 29-11-1906 een vergunning volgens de Hinderwet voor het oprichten van een vleeschhouwerij en rokerij, voor het pand F805. Voorwaarde was dat er een gemetselde vloer zou worden gelegd en een put voor het opvangen van bloed. Ook moest gezorgd worden voor de afvoer van

Afdrukken van de relevante records (G.A. Meijer) uit de particuliere databases van de bevolkingsregisters 1890 en 1909.

Bevolkingsregister	Artikel	leeftijd	voornaam (kristal kinderen)	hoofd	geb. datum	geb. plaats	burg	staaf	leef. ges.	beroep	Opmerkingen
1890	21-02/1894	Meijer	Gijsbert Antonie	h	12-06/1872	Rhenen			32	varkensslager	Op 21-07/1894 vergunning aan Gijsbert Antonie Meijer voor een slachterij in de Heerenstraat A 50 F 381. Voorwaarde vergunning: verplichting de varkens eerst met een slag op de kop bewusteloos te maken (de v. kollen). 12-06-1872 vergunning tot het oprichten van een slachterij Heerenstraat A 114 F 331.
1909	11-12/1906	Meijer	Gijsbert Antonie	h	12-06/1872	Rhenen			34	varkensslager	Op 29-11-1906 vergunning aan Gijsbert Antonie Meijer voor rokerij; voor opzet en vloerwerk op F 805 (Heerenstraat hoek Koolhuisstraat) F 115 -> 337 -> 350 (buur: Oudeveld, Van Noort & H. Stulp & H. Kunderover, 21).

Rhenen 1909	Straat	Huisnr.	ABR	Rh
1909	Heerenstraat	91	42	42
Kadaster: F 398 399 -> 805				
Namen: Adres 1996/2003: Meijer Gijsbert Antonie				
Voormalige slagerij Meijer. Oostelijke hoek Mensostraat. Bouwvergunning vervangen oude schuur door nieuwe 1928.21. Dossier 1938 28/04/1938 vergunning aan J.B. Meijer tot het vernieuwen van een kap. Op een foto staat: spekslagerij.				
Huisnr 1830:	Huisnr vóór 1890:	Huisnr 1890:		
Vernummerd c. 1938: 59	Jaar verm. nieuwbouw: QQ	in 1940: verwoest J	beschadigd	
Vernummerd c. 1860 Adres 1950		Nr.	Code 91	
Mon. Invent. RHN:				
Recordnr: 1	Aant. records: 1	Legger artikel:		

Foto uit circa 1912 met voor de slagerij (huis De Pauw) 6 van de 7 nog levende kinderen van het gezin Meijer; aflopend in leeftijd staan hierop: Jan, Christiaan, Gerardus, Judith Christina, Johannes Benjamin en Margaretha Meijer. De oudste zoon Wilhelmus Hermanus Meijer staat er niet op; deze trouwde op 21 april 1921 met Hendrina Geurdina Overeem, dochter van Willem Overeem en Gijsbertje de Bode

de inhoud.

Meijer voelde zich kennelijk thuis op dit adres, want er volgden enkele verbouwingen waarvan niet meer informatie beschikbaar is. Een zeer grote verbouwing, nieuwbouw vermoedelijk, vond plaats in 1934. Een bouwvergunning ervan is zoekgeraakt, maar het kadaster meldt dat het 'belastbaar inkomen' van 272 naar 805 sprong. Hierbij is vermoedelijk de situatie ontstaan die op afbeeldingen op pagina 5 is weergegeven.

Meijer kocht het pand van het Gast- en Weeshuis in 1938. Bij de beschietingen van 1940 is het pand totaal verwoest en werden de resten door de gemeente onteigend.

Slager Meijer zat voor de oorlog aan de noordkant van de Herenstraat. In de planning van de wederopbouw zou hij op dezelfde plaats een nieuw pand toegewezen krijgen. Meijer wilde echter liever aan de zuidzijde van de Herenstraat zitten, zodat de zon niet in de etalage kon schijnen, wat beter was voor een slagerswinkel.

Nu had kapper Linde een pand toegewezen gekregen aan de zuidzijde, schuin tegenover Meijer. Samen kwamen ze overeen om te ruilen en zo is de kapperszaak van Linde aan de noordkant gekomen en slager Meijer aan de zuidzijde. Dit tot beider tevredenheid.

Het huis ten oosten naast De Pauw, No. 85 - F401, was vanaf einde 18e eeuw in bezit van tabaksplanter Barend van Klarenbos, overl. Rhenen 7-11-1836 (73 jaar), zoon van Geerling van Klarenbos en Gerritje Booms. Hij trouwde met Jenneke Ter Haar en later Margarieta (Grietje) van Capelleveen. Na hem woonde zijn dochter Gerretje van Klarenbos, overl. 15-4-1839 gehuwd met Mr Metselaar Willem van den Oosterkamp er; deze was te Rhenen gedoopt op 3-3-1782 als zoon van Steven van den Oosterkamp en Elizabet van der Haar.

In 1849 woonde een Neeltje van Hensen, d.v. Pieter Hensen en Jenneke van Vasterik op dit adres.

BRONNEN

De gebruikelijke bronnen voor de bewoning van huizen in de Rhenense binnenstad zijn geraadpleegd. Voorts aanvullende informatie verkregen van mevrouw Aartje Knoops-Meijer, dochter van slager Johannes Benjamin Meijer en Hendrika Willemina van der Vliet (zie in stamreeks onder VIII) en Hans Meijer, die veel genealogische informatie over deze familie Meijer heeft verzameld.

De situatie in de buurt van de slagerij van Meijer in 1934 en na de beschietingen in de meidagen van 1940

OVERZICHT VAN DE HOOFDBEWONERS VAN DIT PAND:

1801	Barend van Klarenbos, wed. Peter Wijnen
1809	Barend van Klarenbos
1812	Barend van Klarenbos
1813	Barend van Klarenbos
1830	Barend van Klarenbos, weduwnaar, een gehuwde dochter Gerretje met Willem van den Oosterkamp
1840	Willem van den Oosterkamp, wedn.
1850	Dirk Willem Meijer g/m Petronella J. Liethoff
1862	Cornelis Smit g/m Petronella van Waveren
1890	idem, timmerman met 3 kinderen
1940	G.J.H. Smit

Eigenaren van het perceel F401 zijn geweest: B. van Klarenbos; zijn weduwe; Dirk Willem Meijer; Deliana D. Roelofs, wed. J.G. Sandbrink; Hendrik Christ. Sandbrink en later D.D. Sandbrink g/m Jan de Haas; Cornelis Smit (1893).

Hieronder volgt een stamreeks, uitkomende bij de Rhenense slagersfamilie Meijer.

- I. Willem Meijer, overl. Zwolle 39-9-1727, eekmulder, tr. (1) vóór 1712 N.N.; uit dit huwelijk 1 kind bekend. Hij o.tr. (2) Zwolle 16-7-1712 Geertruyt Gerrits (1687 -> 1731); uit dit huwelijk 6 kinderen bekend.
- II. Willem Meijer, ged. Zwolle 1-6-1713, begr. Rhenen 17-12-1771, ruiter in de compagnie van majoor Van Haersolte in regiment garnizoen te Deventer, tr. Rhenen 10-11-1737 Hendrina van Drueten (Drueten), ged. Rhenen 27-1-1717, begr. Rhenen 12-5-1784, dochter van Steven Jansz van Drueten 1690-1768) en Elsje Cornelisse van den Oosterkamp (1689->1733).
- III. Anthonie (Teunis) Meijer, ged. Rhenen 28-8-1746, overl. Rhenen 20-11-1799, woonde in 1776 aan de Kloveniersburgwal in Amsterdam, o.tr. Amsterdam 15-3-1776 Margaretha Vrijmoedt, ged. Zutphen 16-3-1729, overl. Rhenen 29-11-1812, dochter van Jan Vrijmoet en Margarita Geers. Uit dit huwelijk 2 kinderen bekend.
- IV. Dirk Willem Meijer, ged. Rhenen april 1779, schoenmaker en baardscheerder, woonde in 1809 te Rhenen Heerenstraat 112 (F166); tr. Rhenen 4-1-1807 Barendina Dorothea Beek, ged. Rhenen 28-7-1782, overl. Rhenen 11-2-1855, dochter van Benjamin Beek (1745-1832) en Johanna van Blijerveen (1740-1825). Uit dit huwelijk zijn 2 kinderen bekend; zij tr.(2) Rhenen 11-11-1814 Jan Martinus Meijer, zoon van Evert Meijer en Rijkje van Dijk. Uit dit huwelijk is 1 kind bekend. Uit het eerste huwelijk:
- V. Johannes Benjamin Meijer, geb. Rhenen 20-2-1813, overl. Rhenen 13-2-1880, woonde in 1840 als schoenmaker op het adres Heerenstraat 46; tr. Rhenen 11-4-1835 Margaretha Cornelia Stramm, geb. Rhenen 23-6-1813, overl. Rhenen 18-12-1889, dochter van Wilhelmus Hermanus Stramm (1777-852) en Cornelia (Cornelisje) Gijsberts Rekhorst (1776-1858). Uit dit huwelijk 10 kinderen bekend.
- VI. Wilhelmus Hermanus Meijer, geb. Rhenen 17-12-1836, overl. Rhenen 8-11-1890, gemeente-architect, timmerman, opzichter, woonde volgens de volkstelling van 1840 op adres Heerenstraat 46; hij tr. Rhenen 4-11-1868 Christina Geertruida van Noort, geb. Rhenen 11-10-1844, overl. Rhenen 4-6-1892, dochter van Geijsbert Antonie van Noort (1816-1896) en Wouterina Willemina Recter (1822-1892). Uit dit huwelijk 6 kinderen bekend.
- VII. Gijsbert Anthonie Meijer, geb. Rhenen 12-6-1872, overl. Rhenen 18-10-1939, varkensslager/spekslager, tr. Rhenen 21-2-1895 Aartje van Dolder, geb. Lienden 18-5-1871, overl. Serooskerken 22-11-1942, dochter van Jan van Dolder (1836-1901) en Judith Verbrugh (1842-1876). Uit dit huwelijk 8 kinderen bekend.
- VIII. Johannes Benjamin Meijer, geb. Rhenen 18-6-1906, overl. Rhenen 27-7-1970, slager, tr. Rhenen 22-2-1940 Hendrika Willemina van der Vliet (ook wel Van Laar genoemd), geb. Rhenen 29-12-1911, overl. Rhenen 5-7-1979, dochter van Simon van der Vliet (1888-1962) en Hendrika Johanna van Laar (1889-1971). Uit dit huwelijk 1 dochter.

Woning Heerenstraat F 401

Jaar	Kad.	bewoner	eigenaar	adres	beroep
1793		Willem van Dalen	Het Gasthuis	aan de Bergpoort	
1801		Wed. Peter Wijnen Barend van Klarenbos	Wed. Peter Wijnen Barend van Klarenbos	Heerenstraat A85	
1809		Barend van Klarenbos		Heerenstraat A85	arbeider
1812		Barend van Klarenbos		Heerenstraat A85	tabaksplanter
1813		Barend van Klarenbos		Heerenstraat A85	arbeider, tabaksplanter
1830	F401	Barend van Klarenbos Willem van de Oosterkamp g/m Gerretje van Klarenbos	Barend van Klarenbos	Heerenstraat A85	Tabaksplanter, bouwman, metselaar
1840	F401	Willem van de Oosterkamp wedn	Dirk Willem Meijer	Heerenstraat A85	metselaar tabaksplanter
1850	F401	Dirk Willem Meijer g/m Petronella Johanna Liethof	Deliana Dedrica wed. J.G. Sandbrink	Heerenstraat A85 -> 96	tabaksplanter
1860	F401	Willem van de Oosterkamp Steven vd Oosterkamp	H.C. Sandbrink m.d. en Deliana Dedrica e.v. Jan de Haas	Heerenstraat A85 -> 96	
1890	F806	Cornelis Smit (□ 1896) g/m Petronella v. Waveren , 5 kind.	Cornelis Smit	Heerenstraat A96	timmerman
1900	F806	wed. Johannes Smit en G.J.H. de Rhoter	Johannes Smit, Petronella etc.	Heerenstraat A93 ->61	aannemer
1929	F806	Wed. Johannes Smit	Johanna Philippina de Rhoter wed. Joh. Smit	Heerenstraat 61	Rhenen -> Wageningen
1930 1940	F806 F806	Gijsbertus Jan Hendrik Smit Verwoesting en onteigening	Gijsbertus Jan Hendrik Smit De Stad Rhenen	Heerenstraat 61	aannemer, bouwkundige

Complementeer het rijtje: Eigenaren van het perceel F401 zijn geweest: Het Gasthuis; wed. Peter Wijnen; B. van Klarenbos; zijn weduwe; Dirk Willem Meijer; Deliana D. Roelofs, wed. J.G. Sandbrink; med. doctor Hendrik Christ. Sandbrink en later D.D. Sandbrink g/m Jan de Haas; Cornelis Smit (1893); Johannes Smit c.s.; Johanna Philippina de Rhoter wed. Johan Smit; Gijsbertus Jan Hendrik Smit

Aankoop van een varken van 654pond in 1923 in de Mensostraat. Op de achtergrond de tuin van het gemeentehuis. (fotocoll. mevr. A. Knoops-Meijer)

HUIS DE PAUW HEERENSTRAAT KAD. F 398 -. 805

jaar	Kad.	bewoner	eigenaar	adres	Bijzonderheden
1793		Schepen Roghair	Huibert Jan Roghair		
1801		Simon Roghair, Christiaan Roghair,	Roghair	Heerenstraat 84	apotheker, apotheker
1809		Willem van Noort		Heerenstraat 84	
1812		Willem van Noort		Heerenstraat 84	
1813		Willem Arnoldus van Noort	Gast- en Weeshuis	Heerenstraat 84	roggebroodbakker, gering debiet
1830	F398	Meerten Heetveld, Aalbert van Noort	Gast- en Weeshuis	Heerenstraat 84	tabaksplanter
1840		Nicolaas Zevenboom e/v Elizabeth Westhoven; Jansje Holkes (wed); Trientje Bandt	Gast- en Weeshuis	Heerenstraat 84	geregtsdienaar
1850		Jantje Holkes (wed), Trientje Bandt, Johannes Sandijk; Berend van Ma(a)nen e/v Martje Buijs	Gast- en Weeshuis	Heerenstraat 84 > 95	naaister, arbeider; tabakker
1860	F805	Nicolaas Zevenboom e/v Elizabeth Westhoven; Jantje Holkes, Trientje Bandt	Gast- en Weeshuis	Heerenstraat 84 > 95	
1890	F805	Louwerens Jochems van den Berg e/v Marretje van Waveren	Gast- en Weeshuis	Heerenstraat 95	zonder
1909	F805	Gijsbert Antoni Meijer e/v Aartje van Dolderen	Gast- en Weeshuis	Heerenstraat A 91 > 59	slager

Foto uit 1928. Midden Gijs Meijer, rechts Jo Meijer met koe achter politiebureau achter het gemeentehuis aan de Herenstraat (fotocoll. mevr. A. Knoops-Meijer)

1938.
1^e Kwartaal.

1/1	9. pond. rund worst.	5 85
2/1	9 pond zonnief.	6 75
	pond. rookvleuk.	1 25
3/1	3 p. rookvleuk.	1 95
	1 p. gehakt.	60
4/1	5 p. rookvleuk.	4 00
	mer z. pijp.	30
5/1	3 p. rookvleuk.	2 25
	1 om liep.	18
8/1	4. pond. rookworst.	2 60
9/1	7 p. Hollade.	5 25
	5 p. rookvleuk.	2 50
	pond rookvleuk.	1 25
gel.	5 p. kubaas.	4 50
10/1	9. pond. rookvleuk.	1 95
	9 p. rookvleuk.	6 75
11/1	pond gehakt.	60
12/1	5. pond. gefak.	3 00
14/1	4 p. rookworst.	2 60
	1 om liep.	18

Boodschappenboekje van slager Meijer uit 1938 (fotocoll. mevr. A. Knoops-Meijer)

Mevr. Meijer voor noodwinkel in 1940, aan de Nieuwe Veenendaalseweg, waar nu de winkel van Rozeboom is gevestigd (fotocoll. mevr. A. Knoops-Meijer)

De Herenstraat in de jaren veertig na de Wederopbouw. V.l.n.r. Banketbakker Van der Spek, dan loodgieter Van Hees, dan slager Jo Meijer, daarnaast melkboer Spies, dan de Rotterdamsche Bank en daarnaast garage Van der Horst

*De opening van de Rijnbrug in 1957. Model van spekvet gemaakt. De tekening is van Joppie Baars
(fotocoll. mevr. A. Knoops-Meijer)*

*De winkel bij de opening in 1942
(fotocoll. mevr. A. Knoops-Meijer)*

Aankoop van een koe (fotocoll. mevr. A. Knoops-Meijer)

Jo Meijer en zijn vrouw in 1967 (fotocoll. mevr. A. Knoops-Meijer)

